

Megjelenik
mindenkedden.
 a lap szellemi részét illető közlemények
 a szerkesztőhöz (Kovács-utca, 16. sz.)
 intézendők.
*Bemondással leveleket nem
 fogadunk el.*
 Közletemeket nem adunk vissza.
 Előfizetési feltételek:
 Égész évre 6 frt
 Fél évre 3 " "
 Negyed évre 1 " 50 kr.
 HIRDETÉSEK DÍJA:
 öt hasabos petit sor 5 kr.
 NYILTTÉR:
 három hasabos petit sor . 15 kr.

KASSA és VIDÉKE

POLITIKAI ES VEGYESTARTALMU HETILAP
 A SZEPESI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE.

Az előfizetési pénzek és hirdetésdíjak,
 általában a lap anyagi részét illető köz-
 lemények a kiadó-hivatalhoz (Pannónia)
 könyvnyomda és kiadó-nyomtatásos
 intézendők.
 Hirdetményeket elfogad:
 Hausenstein és Vogler Budapest-
 Bécsben, Berlinben, Münchenben, ma-
 jnai Frankfurtban, Stuttgartban, Ham-
 burgban és Bernben. *Mossa Rudolj*
 Bécsben, Prágában, Münchenben, Ham-
 burgban, Nürnbergben, majnai Frank-
 furthban, Strassburgban, Berlinben, Zü-
 richben, Borszélyban és Nürnbergben
Lang L. nemzetközi hirdetési irodája
 Budapestben. *A délméret hird.* iroda
 Stuttgartban. *A Jägerfeldt könyvke-
 reskedés* Frankfurtban. *Schlotté K.*
 Bremenben. *Kort Jeno* Lipcsében.

Gazdálkodjunk! . . .

E lapok hasábjain a mult napokban „Közszegényedés” czim alatt egy cikk jelent meg, amely szintén egyike azon felkiáltásoknak, hogy mielőbb utat-módot kell adni kivált kisbirtokosainknak a jobb és rendezettebb viszonyok megközelítésére, ha — nem akarjuk, mikép nemzetünk nemzetgazdaságilag teljesen elsilányuljon s anyagilag tönkre jutva önállóságát, szabadságát, alkotmányát, nemzetiségét is kockán forogni lássa.

Mint hogy a közbaj orvoslását magam is égetőnek tartom, elhatároztam, mikép néhány szóval szintén hozzájárulok e kérdés fejtegetéséhez, iparkodván azt egy másik és pedig, nézetem szerint, a fontosabb, oldalról megvilágítani.

Cikkem önállóságra nem akar igényt tartani.

Minden czéлом, hogy a jó eszméknek, amennyire és ahol csak lehet, terjedését és meghonosodását előmozdítsuk.

Erre pedig — úgy gondolom — a hirlap-irodalmi sajtó minden egyébnél alkalmatosabb.

Ennek feladata ugyanis nemcsak névleg megismertetni az oly irodalmi termékeket, melyekben az üdvös eszmék egész sora található, hanem még momentuosabb teendője ezek közül az égetőbb kérdésekre vonatkozókat kiemelni és a nagy közönségre nézve ezuton könnyebben megközelíthetők tenni.

És ez elvnek hódolok jelenleg én, midőn e jelzett szempontból *Kubinyi Lajos*-nak a *Franklin-társulat* kiadásában megjelent igen korszerű, e lapokban, ha nem csaldom, egyszersmind máris ismertetett munkája: „Az okszerű gazdálkodás alapelvei” egy jelentékeny cikkére hívom fel tisztelt olvasóközönségünk figyelmét.

A cikk czime: „Nemzetgazdasági szempontból mielőbb helyre kell állítanunk a szülyegyent a termelés és fogyasztás között.”

Tartalma pedig következő:
 „Magyarország birtokosai általában azon sajnós helyzetben vannak, hogy majorsági, kerti s mezőgazdasági termelések útján kevesebb pénzértéket szerezhetnek be, mint mennyi kiadásaihoz szükségeltetik, hacsak oly mérvben meg nem vonják maguktól az anyagi és szellemi élvezeteket is, hogy méltán fukaroknak mondhatók, miszerint végre a legszükségesebb befektetésekhez, a leghasznosabb alapismeretek megszerzéséhez, sincs pénzök s tájékozatlanságban maradnak az iránt is: mi történik az országban s mit kellene, vagy nem kellene tenniök saját gazdaságukban, hogy azt kellő kapcsolatba hozzák a nemzet összes gazdaságával.

„Kis birtokosaink ezen sajnós állapota kihat egész országra, mert az egyes kisgazdaságok összege a nemzetgazdaság nagyobb része.”

„De valamint annak, hogy nemzetgazdaságunkban a bevétel és kiadás közötti helyes arányok felbomlottak, legna-

gyobb részben az egyes gazdaságok, az egyes háztartások kiadásai s bevételei közötti egyenlőtlenség oka: úgy a kellő szülyegyen helyreállítása legnagyobb részben attól függ, hogy az egyes birtokos gazdák egyrészt termeléseket emeljék, másrészt a fogyasztást mérsékeljék, mit, ha máskép alátámasztani nem képesek, okszerű felosztás által tehetnek kielégítőbbé s több időre elegendővé.

„És pedig ez a megtakarítás leghelyesebb neme.

„A fogyasztás helyes mérséklésénél: a megtakarításnál kezdődik a vagyonosbodás.”

„Ezt mindenki tudja, de kevesen veszik figyelembe ennek feltételeit . . .”

„Minden lepton-nyomon megtagadni a kiadást oly követelésekkel szemben, melyek sem nem *életszükségletek*, sem valamely *hasznot, kamatot* nem hozhatnak; minden lépton-nyomon *pénzt, vagy munkát fektetni azon helyekre, hol az kamatozik, vagy értékesíthető*: ez azon helyes, okszerű megtakarítás s egyszersmind iparkodás, melytől a vagyonosbodás alapszik egyes családokra s nemzetekre nézve egyaránt; mert míg egyrészt kiadásaink mérsékeltebbek s helyesebben oszlanak meg szükségleteink fedezésére, addig másrészt a kellő-helyre fektetett munka és pénz előbb-utóbb meghozza kamatait.”

„Ez azon egyszerű nemzetgazdasági elv, melyet nálunk még kevesen tartanak szem előtt, holott e miatt keletkezhetnek a nemzetközi forgalomban azon *deficitek*, melyek miatt nagy lármát csapnak, a bajok forrásait nem igen kutató politikusok*).

„Tény, hogy Magyarország birtokosai, sem a „kicsinyek” sem a „nagyok” legalább ez ideig nem vették alkalmazásba sem a megtakarítás, sem az iparkodás azon mérvét és különböző nemeit, melyek Nyugateurópa népeinél gyakorlatban vannak s új viszonyaink közt, midőn népünk nagyrésze, t. i. kisbirtokosaink is már szeretnének nyugateurópaiasan élni, szükségkép követnünk kell ama népek példáit: amennyiben hazai körülményeink engedik . . .”

„A vagyonosbodás és jólét bizonyos foka, — mely elvégre a nemzeti művelődés és vagyonosság alapja — a hatalom erőforrása s a mai világban ép oly dicsőség, mint volt a középkorban a harciasság; míg viszont a megtakarítás és iparkodás hiányai az *elszegényedést vonják maguk után, mely a nemzeti lét alapját támadja meg s dicsitelen halál áldozatává teheti a népet, melynek harciasságát dicsőíti a történelem.*”

Ime e szövegből megtanulhatjuk, hogy nagyrészt hol rejlik oka elszegényedésünknek — eltekintve egyes esetekben az idők mostohaságától s a sokszor a legnagyobb elővigyázat mellett sem elhárítható balesetektől; — megtanulhatjuk mily szoros kapocs van az egyesek háztartásbeli szülyegyene és az államháztartási között;

*) Amint ezt nálunk fenforgó eulatans példák is igazolják. Szerk.

láthatjuk, hogy ha valahol, e téren kivált kép áll az elv, hogy formot s agunkon kell kezdenünk, e az bár még oly nehezen, — ha közviszonyok nem lendíteni, ha alkotmányos életür nemzetiségünket továbbra is biztosítani akarjuk.

Vajha a pártok és kormányok fölötti folytonos teremtetezés, a kormány- és államférfiak elleni silány hetvenkedő kifakadások és szidalmak helyett inkább beléletünkre fordítanánk figyelmet s törekednénk ez irányban szóval, tettel-példával fölvilágosítani és nem az államtekintély folytonos inogtatásával ámitani a népet.

Bizony áldásosabb működés volna ez úgy a működők, mint a társadalomra nézve! Lzevir.

A helyzet.

Az *Aladzsahgyi* török sereg capitulatioja (Ázsiában) teljesen valótlannak bizonyult. A híreket orosz hivatalos közegek terjeszték. A török sereg, igaz, szétszóratott; több ezer foglyot is vesztett; de maradványai, melyek még mindig elég tekintélyesek, szerencsésen áttörték az ellenséges ostromövet. Mukhtar basa kitűnő posztókban van és serege naponként szaporodik. Kars vára pedig — orosz források szerint is, — bőven el van élelemmel látva s védelmét újra a derék Mustapha basa vette át.

Sefket basa jelenti *Orchaniéből*, hogy az oroszok, kik *Telis* és *Radomirce* környékén a plewnai uton támadtak, megverettek és visszazűztek, de a kozákoknak sikerült a távirdivonalat megszakítani.

Sefket basa távirja, hogy az oroszok veszte-sége a *Telis* mellett vívott legutóbbi csatában 1000 halott és sebesült. Intézkedések vannak téve, hogy a plewna-orchaniai uton fekvő *Telisből*, melyet orosz lovasság szállt meg, az oroszokat kiverjék. A *Havas-ügynökség* jelenti: *Samil fia*, *Mehemed*, ki *Aladsadagnál* körül volt véve, egy eskeresz hadosztályllyal megérkezék *Horenduzuba*, *Karstól* détre. — *Rusesuk* bombázása folyton tart. — *Szulejman* az utóbbi napokban a *dobrud-sai* csapatok fölött szemlét tartott.

Izmail Hakkí basa egyesült Muktharral, anélkül, hogy oroszokra akadt volna.

A *muszka* ezár sehogy sem bírja oláh és szerb szövetségeseit annyira magához láncolni, hogy biztosan számíthatna rájuk. Az oláhok nagyon vágyódnak haza a muszka dicsőség mezejéről, ahol közelebb is oly kiméletlenül eldöntették őket a törökök. Ezen vágyokat nagyon támogatja a nép is képviselőivel együtt, kik nem kevesebbet akarnak, mint hogy az ellenségeskedést teljesen megszüntessék. — *Milánnal* még ennyire sem bírt jutni a muszka kormány. Most azonban amint látszik, oly eszközt akar használni *Milán* megpuhítására, mely esakis a muszka kormányhoz illik: *Karagyorgyevieset* kezdi pártolni . . .

A „*Pol. Corr.*” írja: Egy hozzánk érkezett okt. 26-ki keletü londoni közlemény szerint *Layard* a szultán előtti újabb kihallgatása következtében azt a kérdést intézte lord *Derby*hez, hogy a brit kabinet nem volna-e hajlandó a szultán különös kívánságára a közvetlen béketárgyalások megindítását előmozdítani. — *Derby* e nyilatkozat következtében a döntő orosz körökben azonnal puhatóldozott, s az esetre, ha e kérdésnek kedvező eredménye lenne, Anglia közvetítését megígérte. Angliában remélik, hogy Oroszországot ezuttal hajlandónak találják a béketárgyalásokra. — A „*Pol. Corr.*” e közlemény teljes hitelességére vonatkozólag, bár az a legjobb forrásból ered, szükségesnek tartja a teljes fontartást.

A *porosz trónbeszédéről*, melylyel a legközelebbi országgyűlés megnyitott a független berlini lapok szerfölt, hídögen nyilatkoznak. Rosz neven veszik, hogy a beszéd egészen mellözi a kormány kobeleben fenforgó nezeteltöréseket. A közigazga-

tási reformokra vonatkozó részt pedig sem dícsérni sem ócsárolni nem tudják; a beszéd a belügyek ziláltságát törekszik leplezni. Végül a pénzügyi helyzetet illető dolgokkal sincsenek megelégedve.

A francia belügyi helyzet mindögyre veszélyesebb alakot ölt. Mac Mahon egy újabb minis-tertanácsban ismét kijelentette, hogy szó sem lehet a jelen cabinet elbocsátásáról, amivel aztán a békés kibontakozás igen meg van nehezítve. Ha Mac Mahon — mondja a „N.” — azonosítja magát Fourtou és Broglie urakkal, úgy előbb-utóbb nem lesz más választása, mint vagy újra feloszlatni a képviselőházat, vagy államesinyhez folyamodni.

Gambetta Chateau-Chinonban beszédet mondott, melyben a republikánus regime mérsékletét hangsúlyozza és így szól: A köztársaság megszilárdulása mindenkinek lehetővé teendő a hazának jól szolgálni; a közeledés csak akkor lehetséges, mikor a szenvedélyek lecsillapodnak; ő azoknak, kik most Franciaországot kormányozzák nem ellensége s nem is volt az soha; az új többség érvényre fogja juttatni tekintélyét anélkül, hogy a törvényes utról letérne.

A vámalakozás megszakítását illetőleg illetékes értesítés alapján jelenti a „Bud. Corr”, hogy a német kormány még nem kapott az osztrák és magyar kormány részéről semmiféle hivatalos nyilatkozatot a német megbízottaknak az osztrák-magyar-német vámértékeztet utolsó ülésében tett kijelentésére. E megbízottak elutaztak ugyan utasításuk szerint, de a német kormány várja a hivatalos feleletet; mely azonban még nincs megállapítva. Ennek megállapítása végett fog három osztrák miniszter e napokban Budapestre jönni, hol is egy, valószínűleg ő Felsége elnöke alatt tartandó közös miniszteri értekezlet fogja eldönteni: vajjon egészen megszakadhatnak tekintessenek-e a német vámtárgyalások.

J. hó 27-én este Budapestben ministertanács volt, mely több óráig tartott; a kiegyezési ügygel és küönösen a (Németországgal megszakadt vám-értékeztet folytatán) most függőben levő vám-kérdésben követendő eljárással foglalkozott.

Budapestre várták az osztrák kormány négy tagját is, (kik máris oda érkeztek) hogy legközelebb közös min. értekezlet tartathassék ő Felsége elnöke s gr. Andrássy részvétele mellett. E közös értekezlet első sorban azzal fog foglalkozni: mi a teendő a vámpolitika terén.

Az idő elhalad felettök

Minden, mélyebbre-ható állami átalakulások alkalmával heves harc támad a régi és új nézetek, a mult megszokott intézményei s hagyományai és azon új formák között, melyeket a megváltozott korszak, az emberiség természetesen, feltartóztatlan fejlődése az állami, mint a társadalmi élet terén életbe léptetni s megszilárdítani törekszik.

Az emberiség egész története tulajdonképp nem egyéb, mint az öröklött és az újonnan támadt s felszínre került eszmék surlódása s majd ezek, majd azok felülkerekedése, avagy háttérbe-szorítása. Mindkét esetben a természet örök törvényét, a folytonos változás megtörhetlen erejét lát-

juk érvényesülni a maradiság, a tespedés, a stagnatio felett.

Az új eszme utat tör magának a szívekhez s hódító diadalmenetében misem tartóztathatja föl; az új formák nem eszűn, mivel a megváltozott viszonyoknak megfelelőbbek, de pusztán az újdonság elragadó ingerénél fogva is, hova-tovább több pártívekre s magasztalókra találunk. Az öröklött nézetek és intézmények ellenben mindjebb elavulnak s tért vesztenek; híveik táborra szemlátomást fogy, kisebbedik, míg végre csak egyes, összeaszott, elkormosodott példányok hirdetik a rombadólt világnézet hajdani dicsőségét.

A régi világ- s államrendszer hívei, minél több positiót vesztenek, annál elkeseredettebben kapaszkodnak az idő kerekébe; dühök s kétségbe-esésökben jajveszékelnék a haza romlása, a polgári jólét elhanyaglása felett s a fejlődés minden előnyomulását új, meg új rohammal meghiusítani törekszenek.

Valóságos pietással s braminhoz méltó szívóssággal ragaszkodnak minden régi emlékhöz, össze-keresgélnek a rombadólt vármű minden, épségben maradt tégliát s mosolyra készítő lelkesedéssel melengetik a többé fel nem támasztható holt anyagot; összeszedik átlukgatott zászliók rongydarabjait s szentélyeket emelnek azoknak s kiforgatott szemekkel átkot szórnak az idegen hódító alkotásaira, melyekkel szemben ódon rablóvárait s bagoly-fészkeiket szármalmas ellentétet képeznek.

Ki tagadhatná, hogy állami létünk új korszakában is van hasonló párttörődék, mely makacs szívóssággal küzd állami és társadalmi életünk nyugat-európai szellemben eszközözendő átalakítása ellen; mely minden alkalmat megragad, hogy állami létünk járművét a régi mederben, az elavult, — korszakunkkal többé össze nem egyeztethető intézmények kerékvasában tartsa meg; mely töröredék — bár őseink jó tulajdonságait, erényeit rég elvesztette, — azok törhetlen patriotizmusát ambitionálja, mivelhogy lényegtelen, misem mondó külsőségeikhez mereven ragaszkodik? Mi a lezajlott időket nagygyá, dicsővé tette, arról ez embereknek jóformán fogalmuk nincs; nélkülözik az éltető szellemet, amely alkotott, teremtett, — de nem rombolt, pusztított s göresös rángatózással kapaszkodnak a régi alphabet holt betűibe; chinai fallal veszik magukat körül s nem veszik észre, hogy a közlekedés bámulatos fejlődése azon mindenütt rést tör; frontot csinálnak az állam, társadalmi élet és a művelődés terén Nyugat-Európa polgárosító hatalmával szemközt s mindezt azon vak elfoglaltságban, hogy a hazát az állítólagos vész lejtőjéről, hogy népünket, társadalmunkat a kikiáltott elnemzetlenedés örvénye széléről visszarántásák.

Azonban az idő elhalad felettök,
Duzogjatok, dörmögjete bár — ti az elavult formák s intézmények sajnálandó törpe óriásai; kapaszkodjatok göresös kezekkel lényegtelen, értéktelen külsőségek redőibe, — míg másrészt minden tettekből sértett hiúság s hitvány érdek vézna képe vigyorog felénk; — maradjatok magatoknak: az idő elhalad felettetek, s nemsokára senki sem vesz tudomást rólatok. — Dr. — n.

TÁRCA.

Egy éj a Vezuv esucesán.

(Folytatás.)

Eleinte lávafallal kerített szőlőkertek közt, — melyekben a „Lacrimae Christi” szüretik — haladtunk fölfelé, migyem egy órányi gyaloglás után, szabadabb terere érkezvén, nagyszerű látvány nyílt szemünk előtt.

A ragyogó tűz-sugarak, melyek a főtöbörből, vagy kráterből időszakonként felszököttek, hatalmas eruptióra mutattak; minden egyes explosionál százezernél több salakdarab és tüzes bomba*) röpítettett fel — százhuszonöt-, százharminc-meternyi magasságba; — a kisebb kráter lángoszlopa azonban csak belső tüzek és a láva által megvilágított füstgomoly vala. Időről-időre óriási, fantasztikus alakú, fekete felhők emelkedtek fel a töbörből, melyek azután hamu-eső gyanánt hullottak a környékre. Az izzó láva még el volt fődve szemünk előtt, közellétét azonban meleg légvonal árulá el. Rövidre elértük a remetelakot és az Observatoriumot, honnan végre megpillanthatuk a hatalmas tűzfolyam egyik ágát.

— En — ugymond Dohrn — ki az eféle kirándulásoknál elég jártassággal bírok, csakhamar elhagytam utitársaimat és egy gyors, bár kissé zergenemű futás után rövidre elértem a tüzes, szívós folyókat, melyek hatalmas tömegekben hőmpolyogtek lefelé.

Ily látvány kimondhatatlanul megható; né-

*) A vulkáni bombák félfolyó, kérgesedő lávarögök, salakok, melyek oldali lökés által forgó mozgásba tétetvén, gömbös alakot nyernek.

mává teszi az embert! — Ki először állott életében magános szírtén, körülzajongva az Ocean hullámaival, — vagy pedig kinek szemei előtt legelőszőr terülnek el a havasok tömegei és esodás szépségei, — érezhet csak azon elragadtatáshoz hasonló benyomást, mely az ember kedélyét, a föld kebeléből kitakadó tűzfolyadékos közet látásánál megkapja.

Ennél m-grenditőbb, de egyszersmind magasztosabb érzet nehezen fogja el valaha az embert, mert önkénytelenül azon gondolat villan át elméjén, hogy mily kimondhatatlanul nagyszerűek, mily roppant mérvűek, mily erőszakosak lehetnek azon vulkáni működések, melyek az elmúlt korszakokban földünk óriási átalakulásához járultak.

Egy lávaszirtre telepedünk le, honnan kényelmesen szemlélhetők a esodás látványt. Felöltönyeinket is levethetők, mert a folyadékos közet hősege minden meleg ruhát feleslegessé tön. A tűzfolyam maga harmincöt meternél szélesebb volt és forrásától kezdve körülbelül nyolcszáz meternyire nyult. — Alantabb terjedelme is nőtt, anélkül azonban, hogy szívós anyaga több ágra szakadt volna, sőt a folyamok ágai, melyek eleinte egymástól eltávolozának, később egybefolytak, miért is más uton kelle visszatérnünk.

Tökéletesen izzó, fényesen tűzpiros, a folyamoknak csak első negyedrésze volt, és ezen semmi kérgesedést sem lehetett látni; — alantabb azonban mindinkább sötétül, minden irányban szét-hasadó és szakadozó kéreg borítá a tűzfolyam-anyagot, mely roppant kő-, szikla és salakdarabokat gördített egész halmazokban maga előtt.

A hűledő kéreg időről-időre beszakadt; hasábjai elsüllyedtek; — és akkor oly fény és hőség sugárzott ki az izzó anyagból, hogy arcainkat el kelle forditanunk.

Újdonságok.

— Ő cs. és ap. kir. Felsége zemplérmegyei Tállya mezőváros tűzkárosult lakosai részére — magánpénztárából — 800 frt segélyt méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

— Ő Felsége ap. királyunk kijelentette, hogy magánpénztárából 10.000 forintnyi összegét ad a magyar kis birtokosok földhitel-egyesülete életbe-léptetése előmozdítására. Ez az első eset monarchiánkban arra nézve, hogy maga a fejedelem járul pénzügyi és hitelintézmény létesítéséhez. (P. N.)

— Ő cs. és ap. kir. Felsége hohenvesti Tóply Ferencz ezredet az 55. sz. gy. ezred tart. parancsnokát, — a 61. sz. gy. ezred parancsnokává kinevezni méltóztatott.

— Városunk törvényhatósági bizottsága f. hó 22-étől kezdve egész 26-áig bezárólag naponként ülésezett. Napirendre a többi közt a város közigazgatási s árvaszéki szervezetenek megállapítása vala kitűzve. E tárgy vett legtöbb időt igénybe. Végre pénteken (26-án) ez is befejeztetett. Az árvaszéki elnökség a 3 tanácsnok közül egyikre ruháztatni s ennek az előbbi fizetéshez képest 100 frttal kevesebb — ellenben a tisztí ügyésznek, városi főorvosnak 900 frt fizetés és 300 frt szálláspénz, az alszámvevőnek 800 frt fizetés 200 frt szálláspénz adatni, az árvaszéki és közigazgatási iktató- és kiadó-hivatalok egyesítettét, a szállásmesteri állás beszüntetét, 9 iruoki állomás (4 első osztályu) rendszeresítettét határozottat. Legnagyobb része az állomásoknak s fizetéseknek a fenlevő állapotban hagyottat. A gazdasági személyzet iránt a tanács javaslatának még az év lefolyta alatt leendő beterjesztésére utasítottat. A többi, ez ülések lefolytatában elintézett tárgyak közül kiemeljük a min. rendeletet, mely a tisztújításnak dec. 15-től jan. 15-éig való fogyanatosítását a városra nem-vonatkozóznak jelenti ki; továbbá a katonabeszállásolási szabályzat életbeléptetésére való azon határozatot, hogy a szabályzat jan. 1-étől kezdve tekintessék érvénynyel-bíróznak; valamint kiemeljük a nöegylet részére egyszer mindenkorra való megszavazását 105 frtnyi évi segélynek mint rendes városi kiadásnak és a Schuster Konstantin megyés püspök ő mlga átiratát, melyben a városi közönséggel a püspöki hivatal tényleges átvételét tudatja. Ez átirat lelkes éljenzéssel fogadtatott; miről ő mlga átiratilag értesítettik.

— A m. kir. pénzügyminiszter Scholz Victor pénzügyi fogalmazó-gyakornokot a kassai kir. pénzügyigazgatóságtól ideiglenes minőségben II. oszt. pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki a soproni kir. illeték-kiszabási hivatalhoz.

— A m. kir. igazságügyminiszter Kubiss Agoston nyug. adótitkár a sztrópkói járásbírószág mellé bírószági végrehajtóvá nevezte ki, Terray László sztrópkói kir. járásbírószági végrehajtót pedig saját kérelmére a varranói kir. járásbírószág mellé helyezte át.

— A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az eperjesi kath. főgymnásiumhoz Agoston Károly tanképesített tanárjelöltet rendes tanárrá nevezte ki.

— A kassai jogász-segélyző-egylet 1877. évi, októberhó 19-én tartott gyűlésén az egylet tiszt-

Egy óra volt éjjél után; — a hold mint valami előkelő néző, közönyösen tekintett le a nagy-szorú, de megszokott látványra; a csillagok pedig zöldecs fényben ragyogtak társaságában.

Rögtön elhatároztuk, hogy felhatolunk a lávafolyam forrásáig; — hogy meglátogadjuk a tűz-okádó krátert.

Amint ezt megérté a vezető, roppant jajveszékésben tört ki, égre-földre megesküdvén, hogy éjnek idején és ily nagyszerű eruptió alkalmával a kráterhez felmászni annyi, mint bizton a halál torkába rohanni. En azonban három francot nyomtam a markába, mire a jó olasz készenk mutakozott életét a természetvárokok kedvéért kockázára tenni.

A Vezuv megmászása nyugalom idején sem könnyű munka, mert legalább is a tűdök és a térédek jóformán igénybe vétetnek; — ily körülmények között pedig és éjnek idején annál-nagyobb elhatározás kell az efelé vállalatra.

Fáradtságunk azonban már akkor is bő jutalmat nyert, midőn a tűzomle — a tűzforrás — egyik nyílásához, azon ponthoz értünk, hol a hegy meghasadt és hol az erőszakos támadt részen a fel-olvasztott, a tűzfolyadékos közet, — a láva — fakadt ki hatalmas tömegekben, — és a honnan mintegy madárperspektívából szemlélhetők a lefelé kanyargó lávafolyamokat.

Tökéletes pusztulás! — Ez azon benyomás, mely az ember keblét elfogja, midőn a tűzfolyamokat tovahőmpolyogni látja, megsemmisítvén mindent, mi utját állja. — Csak két, három napig tartson az ily tűzözön és nemesak a művelés alatt álló földek, de az ember lakhelyei is veszélyeztetve vannak!

(Vége köv.)

viselőivé a következő akadémiái polgárok lettek. Elnök: Csöke József; alelnök: Szinyey József; titkár: Brabetz Sándor; pénztárnok: Bretz Tivadar; ellenőr: Klobusitzky Iván; jegyző Kuszka Miklós. A bizottság tagjai: Úsz Antal, Beniczky Géza, Fabián Gyula, Pollák Gyula, Lehoczy Lajos, Zombory Gejza, Sztáray István gróf, Ferderber Vilmos, Heyda Károly, Péchy Elemér, Seeman Nándor és Kelez Jenő. Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudására batorodom hozni, nem mulaszthatom el, hogy egyetünk részére a tisztelt közönségnek eddig is hálásan tapasztalt pártfogását ki ne kérjem. Kassán 1877. októberhő 25. Brabetz Sándor s. e. titkár.

— *A kassai ügyvédi kamara közhirretétele szerint Jászay Ferencz, kassai lakos ügyvéd, a kamara lajstromába fölvetetett.*

— *A felsőmagyarországi selyemtermelési szövetkezet igazgató-választmánya f. hó 28-án ülést tartott. Megállapított a magas kormányhoz segélyért intézendő folyamodvány szövege; elhatározta, hogy a szövetkezet ő magánál, a püspöknél, tisztelkedni fog s ajánlani fogja a szövetkezet nemes pártolását. Kimondotta a választmány, hogy a selyemtermelési felügyelő, Soós Sándor, ur által a szövetkezetnek ingyen átengedett eperfacsemetéket (mintegy 20000 drb) szintén ingyen fogja a szövetkezet a megyei községek között kiosztatni. A tanfelügyelő dr. Veredy Károly ur fölkérte, hogy ez ügyre a néptanítók figyelmét körlelőleg felhívja, s hogy az érdeklődés annál inkább ébresszessék, a szövetkezeti alapszabályok és a megyei selyemtermelési szabályzat nyomtatás útján való sokszorosítása is el lön határozva. Más tárgy ezuttal elő nem fordult.*

— *Műértő közönségünk a jövő vasárnap (nov. 4-én) tartandó hangverseny folytán igen nagy élvezetnek néz elébe. A Kausser-Gerster Bertha asszony-(sopran) Paprini kisasszony-(alt) Zobelli ur (tenor) és Alzina urból-(bass) álló híres ének-quartett fogja magát a nagy kaszinó termében bemutatni. Giuseppe Verdi híres requiemjét fogják énekelni. Jegyek már előre válthatók Haymann Ferencz ur könyvkereskedésében.*

— *Megkerestünk fölemlítésére annak, hogy a fővárosi népszínház javára rendezett sorsjáték jegyei nagyobb számban Schneider Ernő postai gondnok urnál vannak eladásra letéteményezve. Ajánljuk e nemes célú sorsjáték meleg pártolását.*

— *F. hó 28-án, Bossich százados ur főútezei 109-ik sz. alatti lakását ismeretlen tettesek fölnyitván az iró-asztalt feltörték s abból 160 frtot készpénzben s két darab kávés kanalat eloroztak. A kanalak E. K. és C. B. betűkkel valának jegyezve. Ha tán e tárgyak a tettesek, vagy tettes nyomába vezethetnének!*

— *Háromszék megyében Szepsi-szt-György városa területén a keleti marhavész előfordultának tünetei tapasztaltván, ez alapon megyénkben is megtétetnek a kellő óvintézkedések. Így a központi részbizottság megalakult s szigorú feladatának ismeri az 1874. 20. t. cikkben megszabott rendszabályoknak a szolgabírák és községi előljárók útján erélyes fogantatásait eszközölni.*

— *Magyar falragaszok — Ausztriában. Alsó-Ausztriában Bécs-Ujhely város elhatározta minden, nem pusztán helyi érdekű hirdetését magyar nyelven is kifüggeszteni. Egy ilyen német-magyar nyelven szövegezett hirdetményt be is küldöttek a „Bp. Hírnök“-höz. Ezt a szerdai jeltivásárok tárgyában adták ki. S.*

— *Hamisított 10 forintos bankjegyek vannak forgalomban. A series rAy Nro 23249 s a szelvényzetben e helyett: „Verfälschung“ ez áll: „Verfälschung“.*

— *Az Uchatus-ügyítők elárulói ügyében az ítélet Bécsben octóber hó 26-án hirdettetett ki. Nachtnebel négy, Zeller két évi súlyos börtönrre ítéltetett. — mindkettő kémskedés bünténye alapján. Götz a kémskedés vádjá alól fölmentetett ugyan, de tiltott visszatérés és hamis jelentkezés miatt mégis három havi szigorú fogságra lön ítélve.*

— *A szt-pétervári Gólos legközelebbi számai egyikének tárczaccikkében valóságos hymnust közöl Gardininé Gerster Etelkáról. Az orosz tárczairó leírja, hogy Gerster Etelkát az „Alvajáró“-ban mily lelkesen fogadták; a második felvonás quartettjét oly zajosan tapsolták, hogy ismételnie kellett azt; aztán a legáradzóbb kifejezésekben dicséri hangját, intonációját, természetes könnyűségét a fioraturakban, rokonszenves játékát stb, melyek a szt-péterváriak kedvencevé tették. A tárczairó felemlíti, hogy London és Szt-Pétervár közt a politikai ellentét daczára zenei tekintetben solidaritas van (Londonban is nagy diadalt aratott Gardininé), de azt úgy látszik — jegyzi meg a „P. N.“ — nem tudja, hogy Gerster Etelka magyar nő.*

V e g y e s e k .

— *Egy szabó mint állítólagos bűvész. Mily könnyen jöhetett valaki a boszorkánypercek korában a varázslás gyanújába, kitűnik egy kis történetből, mely a „Theatrum europaeum“ 14-ik kötetében*

foglaltatik s következőleg hangzik: „A spanyol királyi udvarnál történt, hogy a királyné komornái ő felsége ruhájában ujjaiban valami keményet éreztek s ez okból kívánsiák voltak megtudni, mi legyen az. Felfejtették tehát azokat s néhány ólomdarabot találtak, melyeket azonnal valami varázsjeleknök tartottak. Jelentést tettek tehát a hatóságoknak a rejtélyes leletről és gyanuba fogták a királyné szabóját, hogy a felséges asszonyt eme sajátságos ólomdarabokkal megbűvölni akarta. A szabó ennek folytán azonnal elfogatott s a corpus delicti-re kihallgattatott. A vádolt azzal mentegette magát, hogy a kérdéses ólomdarabokkal a ruhakelméket szokták megjegyezni, és hogy az azokon látható jelek azon kereskedők czéjegyei, kiktől az árucikkéket vétettek. Ő elmulasztá az ólomdarabokat felolvasztani annál is inkább, miután a divat ugy hozza magával, hogy azok a ruhaujjakban megerősítetnek, hogy annál feszesebben lecsüngjenek. A mentés oly alapos s szembeszökő volt, hogy a bírak kénytelenek voltak a szabót szabadon bocsátani; nem szívesen tették azonban, nem akartván észrevétni, mily nevetségessé tették magukat. A szabó tehát — leszámítva a kiállott íjedseget — szárazon ment el ezuttal, de komolyan ítetett a máglyahalál büntetése alatt, hogy jövőben óvakodjék rejtélyes „jegyek“-et varni ő felsége ruhába, mivelhogy az ilyesmi mégis boszorkánysággal határos.“

— *Érdekes bogár. Csodálatos kis állat a lövöldöző bogár (brachinus crepitans). Alig három vonalnyi nagy. — kövek alatt él és viszonylagosan erős csattanással képes gőzt lövöldöz az ellen-ségre, ki ezáltal rendszeresen megijesztetik és feltartóztatik, miáltal a bogár ellilán. A kis állat huszszor egymásután képes ellenségére tüzelni.*

— *Az idők változnak. Egy zsidó kérdezte tén a társaságban, hogy mit tart a jelen profétairól, felelé: „Istenem, mennyire megváltoztak az idők: Saul szamarat ment keresni és profétát talált; manap profétákat keresünk és szamarakat találunk.“*

Szini szemle.

Vasárnap: „V. László és Ronow Ágnes.“ Dobsa Lajos hatasos történeti szomorujátéka került színe, gyerkőzség előtt. A czimszerepeket Dezső és Somogyiné játsztak. Dezső elég sikerrel mérközött a nem könnyű feladattal: jól szavalt és értelmesen alakított, olykor azonban alpathosba esett s sajátságos arczjátéka és ajkmozgásai által csökkenté a jó benyomást. Somogyiné szerény, minden praetensiótól ment fellépése, másrésről a nemes ügyekzet, a mérsékeltség s a gond, melylyel alakját kidomborítani törekszik, jó benyomást tettek. Előadásában mindig van valami banatos, elegikus hang; innen az ábrándos, melancholikus mozzanatok sikerültebbek, mint a szenvedély iveresebb kitérései s az erősen lyrai színezetű részletek. Kitűnően adta László kis szerepét s a 4-ik fvtban megindító hatást idézett elő. A többiek közül elismerést érdemelnek: Somogyi, Gabányi és Takács.

Hétfőn és a következő napokon S o l d o s n é folytatta vendégzereplését és ezen darabokban lépett még fel: „Falu rossza“, „A tolonc“, „Egy nő, ki az ablakon kiugrik“, „Angot“ és a „Huszársíny“. Csaknem az egész héten át tehát az ő dicsőségének voltunk szemtanúi s az ő ritka művészetében gyönyörködtünk. Hogy nem közönséges tünemény, legszószólván bizonyítja, hogy a szinkör minden este zsufolásig megtelt; hogy a közönség lelkesedésében nem ismert határt és hogy olyanok is láthatók voltak a színházban, a kik különben a magyar színészetet soha sem érdemesíték erre. A t. vendégművész, — azt hisszük, — teljesen meg volt elégedve a közönség részéről tapasztalt fogadtatással s valamint annál kedves s felejthetlen emléket hagyott maga után, ugy bizonyára ő is szívesen fog visszaemlékezni a lelkes közönségre, a mely oly fényesen bizonyította be ezuttal fogékonyságát a valódi művészet iránt. Azt valóban kevés alkalommal láttuk még ily celatans módon bebizonyítva, mily nagy városunk értelmi közönsége és hogy ennél fogva nem annyira a közönség indolentiájában, nem is a mostoha anyagi viszonyokban, hanem más valamiben rejthetik a színészet csekély pártolásának oka. Városunk értelmisége minden alkalommal bebizonyítja, hogy tud lelkesülni a művészetért; kész is áldozni érte; de hogy nagy igényeket is táplál s ha azokat kielégítve nem látja, akkor távol marad.

Szombaton „Fatinicza“ adatott, először e színevadban, jobbára a tavalyi szerepkiosztással; Abonyi és Haray szerepét Bányainé és Gerecs adták, de sem az, sem ez nem pótolja elődjét Fatiniczában.

Vasárnap „Boldogasszony templomának harangozója.“ Vasárnap! és mégis mindentűt ijesztő üresség — kivéve a karzatot.

Szellem-szúkrák.

Amely emberek becsültetni óhajtának, azoknak ama férfiakhoz kell csat-

lakozniok, akik tiszteletre-méltók. La Bruyère.

Sokan panaszkodnak, hogy az igazi társas-élet szép örömeit itt, vagy amott, nem élvezhetik. A hiba e panasz dolgában mindig magukban a panaszkodókban van. Rendesen maguk zárják ki önmagukat műveltebb körökből, mennyiben, hogysem assimilalodnának, ami természetesen nehéz és némi áldozatot követel, inkább ketten, hármanként ott szeretnek egybegyülekezni, ahol egy-egy kis testi és szellemi mámoron s főfájáson kívül egyebet alig találhatni. Cometiccio.

Potroh és száraz fő — rendszerint szövetségesek. Shakespeare.

Az elhatározott és erős akaratú férfi a maga mintájára alakítja a külső világot. Göthe.

Ha valaki erszénye tartalmát fejébe önti ki, ugy ezt töle aztán senki el nem veheti. A tudományokból álló, kihelelyezett tőke mindenkor legjobban s legtöbbet kamatoz. Franklin.

Minden gyermek előtt, kikkel találkozunk, tulajdonképen mélyen és tiszteletteljesen kellene meghajtanunk magunkat; a gyermekek a mi uraink; kedvökért fáradozunk, dolgozunk. A gyermek a kunyhóban több, mint az aggastyán a trónon. Már csak azért is törekedni kell atyává lenni, hogy a gyermekeket minden irigység nélkül lehessen szemlélnünk. Börne.

I r o d a l o m .

Budapesten Légrády testvérek kiadásában igen esinos kiállítással megjelent a „Házi Naptár“ 1878. évre (ötödik évfolyam). Szerkesztette Huszár Imre. Tartalmát hasznos tudni- valók és mulattató olvasmányok képezik. Dísztítve van 15 képpel. Ára 50 kr. Méltán ajánlhatjuk.

— *Felbivjunkt, olvasóink figyelmét arra, mikép a Budapesten Deutsch M.-féle művészeti intézetben legközelebb megjelent újabb és jelesebb Magyar Könyvek jegyzéke mind oly műveket tartalmaz, melyek Haymann Ferencz helybeli jóhírű könyvkereskedésében hármikor kaphatók.*

— *A „Figyelő“ irodalomtörténeti folyóirat októberi száma következő tartalommal jelent meg: Heltai Gáspár „Magyar Krónikája“, Helmár Ágost. — Szirmay Antal és Hungariája, Vajda Viktor. — Jog- és természettudomány az Arpadok alatt. ifj. Fejérfataky László. — Ormos László, Abafi Lajos. — Két kalocsai megyei pap író, Szulik József. — Pécskai népköltészet, Haraszti Gyula. — Kazinczy Ferencz, Aranka György és Kozma Gergely, Kozma Ferencz. — Gróf Mikó Imre leveleiből, Felméri Lajos. — Gróf Dessawffy József levele Gróf Széchenyi Istvánhoz, Abafi Lajos. — Anyos- és Virágrelíquák, Szigetfői D. — Irodalomtörténeti repertórium, id. Szinyey József. — Kisebb közlemények. — Abafi Lajos szerkesztésében megjelenő e kitűnő folyóiratot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. — Előfizetési ára félévre 4 frt.*

— *A „Falusi Könyvtár“ mint a hazában ez idő szerint egyetlen, legelősebb, hazafias, népirodalmi vállalat, a ponyvairodalom ellenszere, minden magyar ember legigazabb házbizartja, mulattató, tanulságos és ismeretterjesztő, hasznos tartalmu olvasmányainál fogva, minden valódi hazafi pártfogására érdemes. De sőt nem volna ennek szabad hiányoznia egyetlen tős-gyökeres magyar-ház mestergerendájáról sem, mert szívet, lelket éltető, erkölcsöt nemesítő voltánál fogva, kivált a hosszú téli estéken, vasár- és ünnep-napokon a legártatlanabb szórakozást, vidám időöltést nyújtani képes: ennél fogva pótolhatlan szükségét tölt be. Falusi olvasókörök, iskolai-könyvtárak számára pedig mar csak rendkívüli olesóságánál fogva is megbecsülhetetlen. Előfizetés útján 12 füzet csak 1 ft. 20 kr. miért is terjesztése a romlatlan magyar nép minden igaz barátjának hazafiai kötelessége. Ezen tisztán magánáldozat arán, önzetlen hazafiságból fenntartott, nemes célú vállalatot megindultától nemesak az öszves hazai sajtó kivétel nélkül, hanem kiváló tanügyi tekintélyek is osztatlan előismerésben részesíték, azért az különösen a lelkes, jegyző és néptanító uraknak — kik legközelebb vannak hivatva a néppel érintkezni — figyelmébe a legjobb lélekkel ajánlható. Kapható egyes könyvenként, vagy szorgalmi ajándékul 2—3 könyvenként összekötve — kivált iskolai vizsga-alkalmakra. — Mely szerint a meg-*

rendeléshez képest, bárhova bérmentve a legpontosabban megküldetik. Egyes könyv ára 12 kr. 2-3 könyv összköve 25-40 kr. Tetemes megrendelésnél illő árleengedés. Azon t. hazafiak pedig kik e vállalat terjesztését, mint ügynökök volnának hajlandók elvállalni, felkértenek, hogy szíves ajánlataikat, mielőbb egyenesen alulirt kiadó-hivatalhoz intézni ne teheltessenek, melyek folytán oly magas eladási százalékban részletnek, mely részükre tisztességes mellékeresetet is biztosítandó. A „Falusi könyvtár” szerkesztő- és kiadó-hivatala (Berettyó-Ujfalu, Bihar-megyében.)

Művészet.

— Tábor-szky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésben megjelent és kapható — Lukácsy S. eredeti népszimfűjének „A veres haju”-nak nyolcz közkevéletű dala: 1) Lehullott a rezgő nyárfa. 2) Nem szó a tülkóm. 3) Dinom, dánom sum sum. 4) Fecském, fecském, édes fecském. 5) Hallod-e kis leány, hallod-e? 6) Tisza mentén, hódvizi partján. 7) Hullámzó Balaton. 8) Csipke bokor... Enekhaurra zongorakísérettel alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 frt. Megjegyzendő, mikép e dalok aként vannak zongorára alkalmazva, hogy azokat ének nélkül is el lehet játszani, miután a zongorarész a dallamot is magában foglalja. — Főhírvük ez új zeneműtermékre a közfigyelmet.

— Az „Orpheus” című zeneműfolyóirat oct. havi kettős száma (19-20.) is megjelent. Tartalma: 1. Dr. Starke A. a) Elegia; b) A csendes vízi rózsza. — 2. Boldis J. Nocturne. — 3. Fest K. Szerelmi dal. Szöveg nélkül. — 4. Barabás J. Zsófia lengyelke. — Kiszrómai M. B. Csak egy! Rezgő polka. — 6. Dalok: a) Révi E. I. Háborgó Balaton... II. Már mi nálunk nincs több legény... b) Pósztor K. Elátkozom... c) Lengyel G. I. Csak azt mondják... II. Szeretlek... d) Varga J. Megfogyasztá... A folyóirat kiadó hivatala: Budapest II. ker. fútea 20. sz. Előfizetési ára évnegyedre 1 frt 30 kr. kettős-szám ára 60 kr.

Közgazdaság.

A szakmáymunka.*)

A munkáltatásnak e neme még távolról sincs annyira elterjedve nálunk a gazdaságokban, amint annak ugy mezőgazdasági, mint nemzetgazdasági szempontból is elterjedve lennie kellene. S ha kérdjük a gazdákat, hogy ezen vagy ama munkát miért nem végezhetnék inkább szakmáymunkában, e kérdésre a felelet rendszeren az szokott lenni, hogy „nem akad vallalkozó”. — Természetes, hogy ha a gazda maga csak idáig gondol a szakmáymunkával, akkor biz az ugy magától csak vajmi ritkán szokott némely vidéken a munkások kezdeményezése folytán szokásba jönni; míg ellenben ha a gazdák nem sajnálnák a fáradságot: majd egy, majd más munkánál kísérletet tenni a munkáltatásnak e nemével, azt hiszem, hogy igen kevés munka van, amelynél pár év alatt a legtöbb vidéken reá nem lehetne vinni a munkásokat a szakmáymunkára.

Miután az alábbi, a „W. L. Z.” hasábjain Gerland jószágigazgató tollából megjelent rövidke értesítés mintegy utasítást ad a szakmáymunkák mikénti kezdeményezésére, azt hívem, e lapok hasábjain is méltó helyet foglaland az el, s talán buzdításul is fog az szolgálni nem egy gazdánál

*) E cikk a „Gy. M. G.”-ből van átvéve.

arra, hogy szintén kísérletet tegyen a szakmáymunkával.

„E tárgyról szóló értekezések által mintegy felhiva — mondja Gerland — én is megkísérlem a szakmáymunkának behozatalát a kezelésem alatti uradalomba, amire annál inkább utalva valék, mivel nekem is igen nagy munkáskészhiánnyal kell küzdenem.

Van ugyan itt kézimunkás elég, de majd valamennyie bir egy kis darab földdel, s e mellett azoknak legnagyobb része ácsokból és kőmivesekből áll, akik mint a vándormadarak tavasszal szerteszélednek, csak őszszel térve vissza. A földmiveléssel a nők és gyermekek foglalkoznak, akik azonban ettől fenmaradt üres idejüket napszámában nem tölthetik el, mivel sem reggel annak idején munkába nem állhatnak, sem napnyugtáig munkában nem maradhatnak.

Ha ellenben szakmáymunkát kapnak, amelybe akkor állhatnak be és amelyből akkor távozhatnak, amikor akarnak, azt, hogy némi keresetre tegyenek szert, örömmel elvállalják, minek következtében a szakmáymunka behozatalával csak mihamar két-annyi munkáskész felett lett alkalmunk rendelkezni, mint azelőtt.

De nemesak ezt az előnyt lehet elérni a szakmáymunkával, hanem csak mihamar — miután mindenik minél többet akar keresni, bizonyos munkaverseny áll elő, amelynek következtében minden munkás annyit igyekszik végezni, amennyit csak erejénél fogva végezni bir. — Nincs akkor sem éhség, sem szomjuság, sem a pipával annyi vesződség; a déli pihenő órák mihamar a legrövidebb időre zsugorodnak össze, s nekem vannak munkásaim — mondja Gerland — akik közel tizszer annyit végeznek most szakmáymunkában, mint végeztek azelőtt napszámában.

Az őszszel összehordattam s megmértem a a napszámában kiásott répát: két ember egy nap alatt 25 métermázsával birkózott meg s miután a napszám egy forint volt, egy métermázsája került 4 krba. Másnap a munkát métermázsája után fizetendő 1 1/2 krért szakmáymunkába adtam, s estvére 250 métermázsája volt a munkaeredmény. E szerint mindenik 1 frt 87 1/2 krt keresett s a gazdaság 6 frt 25 krt takarított meg. És a helyett, hogy a répa tiz napig feküdt volna mezőn, estvére be lett takarítva s a munkásokat más munkába lehetett állítani.

De nemesak a munkások dolgoznak nagyobb kedvvel, hanem a felügyelő eseléség között is mas szellem kezd éledni. A folytonos szütyongatás megszűnik, mert a munkát csak jósa, illetőleg minősége után kell megítélniök, s ennél fogva náluk is fokozódik a munkakedv s miután mindenik törekszik a munkát a lehető legjobban végezteni, az egész gazdaságban csak mihamar s mindenfelé észre lehet venni a haladást.

Legnagyobb nehézséggel jár a szakmáymunkának a behozatala, mivel a munkások minden újítás ellen igen gyanakodók; főleg ha az újítás egy, még a gazdaságban rövid idő óta foglalkozó gazdatisztól indul ki. Mi mindenesetre oly jelenség, melynek jogosultságát sokszor nem lehet megtagadni.

(Vége köv.)

Piaci árjegyzék.

Ok-tóber 27-én 1877.

A tárgyak nevezete	I. oszt.	II. oszt.
Egy 5 1/2 zsemlye	— 2	—
abajdóe kenyér	— 14	— 13
rozs kenyér	— 12	— 11
márhahús	— 50	— 44
borjúhús	— 60	— 56
bárányhús	— 28	— 24
sertésbús	— 56	— 52
szalonna füstölt és ayers	— 84	— 80
patens gyertya	— 72	—
öntött gyertya	— 68	—
szappan	— 50	—
tojás	— 2 1/2	— 2 1/4
mák	— 24	—
vaj	— 76	— 72
sertészsír	— 88	—
Liszt 1 1/2	24. 40	—
Borsó 1 1/2	12. 50	12. —
Lenese 1 1/2	8. 40	8. —
Paszuly 1 1/2	8. —	7. 50
Aszalt szilva 1 1/2	— 12	— 10
Örlött dara 1 1/2	14. —	13. —
Tatárka 1 1/2	— 16	—
Burgonya 1 1/2	11. 50	11. 20
Búza 1 1/2	— 14	— 13
Kétszeres 1	12. 30	12. —
Rozs 1	— 14	— 13
Malátaárpa 1	1. 80	1. 70
arpa 1	7. 60	7. 20
Zab 1	5. 40	—
Kása 1	4. 50	4. 30
Kukorica 1	1. 60	1. 50
Spiritus 1 1/2	9. 50	9. 20
100 Tralles	4. 30	4. —
	— 36	— 35

Nyílt tér.

Táncziskola-megnyitás.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy helyben november hó 1-én

táncziskolámat

a Schalkház szálloda 1-ső emeleti teremében ismét megnyitandom s úgy a hazai, mint a külföldön divó tánczokban, nemkülönbön balletben fogok oktatást adni.

Az oktatás osztályokba van beosztva. Tanításom főbb pontjai a helyes testtartás, járás, szalonias magaviselet, keeses mozdulatok, bókók, hölgy felkérés, társaságban lellés, felkelés, ki-és belépés, kéznnyújtás, karajánlás, és köszöntés. Különösen oly tánczok tanítására fektetek főszlyt, melyek lényeges befolyással vannak a szép testtartásra és plasticus mozdulatokra.

Kívánatra a magyar- és körtánczoknál előforduló finomabb mozdulatokat és idomokat magánháznaknál is tanítom. 6 heti táncztanítást díj: Kezdkört 8 frt. Gyakorlóként 5 frt. Hódoló tisztelettel

Rosenblum Izidor,
táncz- és illemtanító.

Működésem eddigi eredményéről számos elismerő bizonyítványokkal szolgálhatok, ezek közül a zemplényi előkelőbb családoktól, u. m.: méltóságos Dókus József királyi tanácsos zemplényi megyei főispántól, ki „mint szorgalmas, ügyes és tevékeny tanítót ajánl” — valamint több növelde igazgatóságától, kik bizonyítják, hogy „szakmáját tökéletesen érti, a növedékekkel való bánásmódban járatos, művelt és mint táncz- és illemtanítót bárkinek ajánlják. — Egyszersmind helybeli Bördögh Anna asszonyság leánynövelde igazgatójától az egész növedék-kisasszonyok oktatására is szerződötve vagyok.

A beiratást illetőleg értesítéssel szolgál a Schalkház-szálloda kapusa.

H I R D E T É S E K.

19326. sz. 1877. tk. 85 2-3

Árverési hirdetmény.

A kassai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik: miszerint a kassai 672. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt, s Meskó János és neje Hajusz Borbála nevére jgyezett s összesen 1300 frtra becsült + alatti egy drb. belsőség es tarozékainak eszközölendő bírói árverése Feldmann Jónás hitelező 557 frt tökékövetelésének s járulékeinak kielégítése végett elrendeltetvén, annak Kassán a kir. törvényszék tkvi hivatalában leendő foganatosítására első határidőül folyó 1877. évi december hó 13-ik napjának d. e. 10 órája, második hatánapul pedig 1878. évi január hó 28-ik napjának szintén d. e. 10 órája tűzetik ki.

Az árverési feltételek következőleg állapíttatnak meg:

1-ör Kikiáltási árként a fennebb kitett becsérték fog szolgálni, melynek 10% -tőlja baatpénz gyanánt lesz a bírósági kiküldött kezéhez az árverés megkezdése előtt leteendő; 2-ör. A vevő köteles lesz a vételárat annak a leütéstől számítandó 6% kamatával együtt a bánatpénz beszámításával két hó alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál befizetni; a letett bánatpénz az utolsó részletbe számítatvan be.

3-ör. A vevő a vett javak tetteges birtokába s hasznóvetelésének élvezé

sébe a leütés után azonnal lép, a tokra nézve tulajdoni, vagy más igételekkönyvi tulajdonjog bekebelezése nyeket, avagy elsőbbségi jogokat azonban csak az árverési feltételek véneik érvényesíthetni, miszerint igénykereseteiket jelen hirdetményteljesítése után fog megtörténni. 4-ör. A további feltételekre nézve a polg. tk. rendt. 423, 437, 438, 441, 456, 458 és 459. §§-ainak intézkedései szolgálnak zsinormértékül. Együttal felhivatnak a Kassa-város területén kívül lakó hitelezők, miszerint a kielégítési sorrend megállapításánál és a vételár felosztásánál leendő képviseltetésük végett Kassán lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevet es lakását annál bizonyosabban jelentsék be, minthogyn különben a részükre ügygondnokul ezennel kinevezett Demeeczky Pál helybeli ügyvéd által fognak képviseltetni. Ugyszintén felhivatnak mindazok, kik az árverés alá becsátandó bit-

nyeket, avagy elsőbbségi jogokat véneik érvényesíthetni, miszerint igénykereseteiket jelen hirdetményteljesítése után fog megtörténni. 4-ör. A további feltételekre nézve a polg. tk. rendt. 423, 437, 438, 441, 456, 458 és 459. §§-ainak intézkedései szolgálnak zsinormértékül. Együttal felhivatnak a Kassa-város területén kívül lakó hitelezők, miszerint a kielégítési sorrend megállapításánál és a vételár felosztásánál leendő képviseltetésük végett Kassán lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevet es lakását annál bizonyosabban jelentsék be, minthogyn különben a részükre ügygondnokul ezennel kinevezett Demeeczky Pál helybeli ügyvéd által fognak képviseltetni. Ugyszintén felhivatnak mindazok, kik az árverés alá becsátandó bit-

Kassán, kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1877. évi szept.-hó 22-dik napján tartott üléséből.

Br. Barkóczy,
kir. törvényszéki elnök.
Szentlélek,
jegyző.

Osman-basaféle

ingujj-(manchette)gom bok

ugy hölgyek mint urak számára kaphatók minden nürnbergi- és díszmükereskedésben.

86 6-2

Az ezüst-éremmel kitüntetve.

Guttmann L.

legjobb hírnek örvendő

cs. kir. kiz. szab.

ó r a - g y á r a

Bécsben

Josefstadt, Blüdenngasse 2. szám

a lerehenfeldi-ut szögletén

ajánlja pontosan másodperczre szabályozott arany- és ezüst zsebóráit, valamint sajátkészítményü ingaóráit 30 százalékkal olcsóbban mint bármi más e nemű üzlet és teljes biztosíték nyújtása mellett.

Az árszabás kivonata:

Ezüst hengeróra lánczezal	10	14	16	frt
horgonyóra	16	20	24	"
remontóóra	20	28	32	"
Arany horgonyóra	36	45	50	"
remontóóra	60	75	90	"
hölgyi óra	22	30	45	"
hölgyi remontóóra	50	70	90	"

Sajátkészítményü ingaórák

8 napig járó 15, 20, 25, 30, 40 frt. — Egy havi járásn 30, 40, 60, 80, 100 frt. — Minden létező óra-fajok legnagyobb raktára. — Teljes árszabási kimutatások ingyen es díjmentesen adtatnak. — Szállítás utánvétel mellett eszközöltetik. — Inga-órák részletfizetésre is vehetők. — Ki-nem-elégítő czikknek vonakodás nélkül eszereltetnek ki másokkal.